
[2014-35-RE](#)

CAUSA 2014-35-RE

(Comú de la Massana c/ Comú d'Ordino)

Aute del Tribunal Constitucional del 15-12-2014 relatiu al recurs d'empara 2014-35-RE

Número de registre 453-2014. Recurs d'empara

Aute del 15 de desembre del 2014

BOPA núm. 71, del 24 de desembre del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de setembre del 2014, per la representació processal del Comú de la Massana, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 6 de març del 2014 i del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior al pronunciament del Tribunal Superior de Justícia, declarant que s'ha d'admetre a tràmit el recurs d'apel·lació interposat per aquesta part;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 10 d'octubre del 2014;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

El 26 de juliol del 2012, el Comú d'Ordino va presentar davant la Secció Civil de la Batllia una demanda reivindicatòria en judici civil contra el Comú de la Massana en què sol·licitava l'establiment dels límits territorials entre les dues parròquies.

El Comú de la Massana no va contestar l'escrit en el fons, però va formular una excepció dilatòria d'incompetència de la jurisdicció civil, ja que, segons el seu parer, aquests límits ja havien estat establerts de mutu acord l'any 1974 i adjuntaven la documentació probatòria a aquest efecte.

Segon

El 29 de gener del 2014, el Tribunal de Batlles va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquesta excepció d'incompetència.

Tercer

La representació processal del Comú de la Massana va presentar un recurs d'apel·lació contra aquest aute i, el 6 de març del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què no admetia a tràmit aquest recurs.

Quart

La representació processal del Comú de la Massana va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, ja que pel fet de no admetre a tràmit el recurs d'apel·lació, s'havia aplicat de manera incorrecta l'article 17 de l'annex II del Decret del 4 de febrer de 1986, així com la jurisprudència mateixa de la Sala, que limita aquesta aplicació als procediments abreujats.

Cinquè

El 29 de juliol del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acordava desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

Sisè

El 18 de setembre del 2014, la representació processal del Comú de la Massana va interposar un recurs d'empara contra els autes del 6 de març del 2014 i del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Segons el parer d'aquesta part, l'aplicació de l'article 17 de l'annex II del Decret sobre el procediment abreujat del 4 de febrer de 1986 per motivar la inadmissió a tràmit del seu recurs d'apel·lació és

incorrecta. El Tribunal Superior de Justícia addueix que l'aute incidental recorregut no posa fi ni impossibilita la continuació del litigi principal.

Aquesta part al·lega que l'article esmentat no és un article independent, forma part d'un text que regula el procediment abreujat, cosa en la qual no ens trobem en aquesta causa en què el procediment versa sobre la delimitació de termes entre dos comuns. I si el legislador va introduir aquest article en la regulació del procediment abreujat aquest no es pot aplicar a cap altre tipus de procediment.

Manifesta que en tractar-se d'un litigi de determinació d'uns límits territorials, el fet de poder recórrer més endavant aquest incident relatiu a la competència de la jurisdicció seria més llarg, feixuc i costós per les parts. Si posteriorment, resultés que la jurisdicció administrativa era competent, això suposaria una gran pèrdua d'esforços i de costos. Per tant, per economia processal s'ha d'analitzar en aquest moment processal l'excepció dilatòria plantejada, d'acord amb el dret a un judici de durada raonable.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retroreguin les actuacions al moment anterior al pronunciament del Tribunal Superior de Justícia, declarant que s'ha d'admetre a tràmit el recurs d'apel·lació interposat per aquesta part.

Setè

El 10 d'octubre del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què manifesta que no comparteix les al·legacions presentades per la part recurrent, perquè no s'ha vulnerat el dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució. Efectivament, com exposa la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb la seva jurisprudència constant des de 1995, conformement a l'article 86 de la Llei transitòria de procediments judicials i a l'article 17 de l'annex II del Decret esmentat, només es pot interposar un recurs d'apel·lació contra l'aute que desestima una excepció dilatòria en el marc d'un procediment ordinari quan la resolució recaiguda impossibilita la continuació del procediment.

El Ministeri Fiscal recorda que tots els incidents en qualsevol procediment civil es tramitaran pel procediment abreujat, per tant, l'excepció dilatòria de competència és un incident en la tramitació d'un procediment ordinari i, per tant, s'ha de fer aplicació del procediment abreujat per a la seva resolució. A partir d'aquí s'arriba a la mateixa conclusió de la Sala Civil quan inadmet a tràmit el recurs d'apel·lació d'acord amb les disposicions de l'article 17 de l'annex II del Decret esmentat i declara que el Tribunal de Batlles entrarà a examinar la qüestió plantejada al fons.

Per tot això, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs en constatar-se una manca manifesta de contingut constitucional en la infracció denunciada (art. 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Fonaments jurídics

Primer

Com es desprèn dels antecedents que precedeixen, la qüestió de Dret que planteja el Comú de la Massana és la de saber si els autes que impugna haurien aplicat incorrectament o no l'article 17 de l'annex II del Decret sobre el procediment abreujat del 4 de febrer de 1986.

Segons el parer del Comú recurrent, aquesta aplicació seria incorrecta (i per aquest motiu vulneraria el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució) en la mesura en què les disposicions de l'article esmentat només haurien d'afectar el supòsit del procediment abreujat, quan en aquesta causa ens trobem en el cas d'un procediment ordinari sobre la delimitació dels termes comunals.

Per fonamentar aquesta al·legació el Comú recurrent desenvolupa essencialment l'argumentació següent:

- que l'article 17 esmentat no és un article independent i únic, sinó que es recull en el Decret sobre el procediment abreujat i només és d'aplicació, per tant, en el marc d'un procediment abreujat;
- que l'article 4 del mateix text (que no va ser derogat de manera expressa per la Llei transitòria de procediments judicials), tracta de qüestions incidentals que són "*les pròpies del procediment abreujat*";
- que l'anàlisi de l'article 86 de la Llei transitòria de procediments judicials del 21 de desembre de 1993, demostraria que aquest article "*està regulat únicament pel procediment abreujat*" i que "*el legislador hagi inclòs aquest article dins de la secció que regula el procediment abreujat deixa clar que no es pot aplicar a un altre tipus de procediment.*"

Si s'admet, com efectivament ho admet la Sala Civil mateixa en l'aute del 29 de juliol del 2014, que ens trobem davant un procediment ordinari, a partir d'aquí, semblaria que els arguments del Comú de la Massana són de naturalesa a ser tinguts en consideració i en qualsevol cas no són inconsistents, ni no fonamentats.

Dit això, s'ha d'examinar la motivació del Tribunal Superior de Justícia que fonamenta la seva desestimació.

Segon

Als arguments que acabem de resumir i que li van ser plantejats en el seu dia, la Sala Civil respon amb una fonamentació que tampoc està, per si mateixa, desproveïda de consistència, i que es troba exposada concretament en l'aute del 29 de juliol del 2014 que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions.

En primer lloc, la Sala Civil precisa que "*La resolució del present incident exigeix posar de manifest, que efectivament ens trobem front a un procediment ordinari i no davant d'un declaratiu abreujat*". Tanmateix, després d'haver precisat aquesta característica de la causa, fent referència als texts legals i a la seva pròpia jurisprudència, exposa el per què no n'extreu les mateixes conseqüències que el Comú recurrent.

De la distinció entre les excepcions dilatòries i les excepcions peremptòries (les quals a diferència de les primeres "*exclouen definitivament, si són acollides, un pronunciament sobre el fons*") i considerant que es tracta en aquesta causa d'una excepció dilatòria, la Sala Civil estima que l'anàlisi efectuat pel Comú recurrent no està fonamentat.

Tractant-se doncs d'un procediment ordinari, considera substancialment que:

- d'acord amb una jurisprudència ben establerta, d'una banda, les excepcions dilatòries que ja han estat plantejades, no poden després tornar a ser plantejades com a excepcions peremptòries, i, d'altra banda, *"l'Aute que resol la procedència o no de les excepcions dilatòries pot ésser objecte de recurs davant d'aquesta Sala quan s'impedeix la continuació del procediment, com resulta d'allò que disposa l'article 17 de l'Annex II del Decret de 4-02-1986"*;

- aquest article 17 *"és d'aplicació al cas per la remissió que s'efectua a l'article 4"*;

- també es desprèn de la jurisprudència que *"el mateix procediment serà aplicable a les pretensions incidentals en tots els assumptes civils"*;

- pel que fa aquesta causa, la limitació de l'apel·lació als únics casos en què *"la resolució que hi hagi recaigut impossibilita la continuació del procediment"* també està recollida en la seva jurisprudència constant. En aquest sentit cita els autes del Tribunal Superior de Justícia *"de 19 d'octubre de 1995, 19 de novembre de 1998, 13 d'abril, 5 de maig i 30 de novembre de 2000, 18 de desembre de 2011, 21 de març, 18 i 20 de juny de 2002."*

Certament aquest raonament no convenç a la part recurrent i, més enllà de la seva percepció, potser podria, eventualment, ser discutit. Tanmateix, per tal com es fonamenta en unes consideracions motivades de les disposicions textuais aplicables i en la referència a una jurisprudència manifestament ben establerta, res permet qualificar aquest raonament d'absurd o d'arbitrari.

Per consegüent, cal considerar que d'acord amb una jurisprudència establerta des de fa temps i confirmada de manera regular, correspon exclusivament a la jurisdicció ordinària interpretar i aplicar l'ordenament jurídic vigent. El Tribunal Constitucional no constitueix un tercer grau de jurisdicció, ni de cassació. Tan sols analitza els aspectes constitucionals i verifica si les decisions jurisdiccionals impugnades pels recurrents són susceptibles de ser absurdes o arbitràries en el sentit de lògicament o jurídicament irraonables (veg. p. ex. la sentència del 25 de maig del 2009, recaiguda en la causa 2009-24-RE).

En aquestes condicions, ja que les resolucions impugnades estan fonamentades en Dret i no són incongruents, ni contenen fonaments arbitraris o absurds, el recurs d'empara 2014-35-RE manca de contingut constitucional i no pot ser admès a tràmit.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2014-35-RE interposat per la representació processal del Comú de la Massana contra els autes del 6 de març del 2014 i del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del Comú recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de desembre del 2014.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta Vicepresident

Isidre Molas Batllori

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat